

De CartoSummit

Een summit? Een Top? Wanneer landen een top organiseren doen ze dit om grote problemen zoals de klimaatveranderingen of de vluchtelingencrisis te bespreken, of om handelsbarrières te slechten. Een CartoSummit? Was deze bijeenkomst nu juist georganiseerd om problemen of mogelijkheden te bespreken? Waarschijnlijk beide. Soms kan een discipline zo in zichzelf gekeerd zijn dat het vergeet om open te staan voor externe invloeden of andersom anderen een hand te reiken. Niet dat dit het geval is met de International Cartographic Society, maar toch. Drie jaar geleden tijdens de International Cartographic Conference in Dresden vond er een ontmoeting plaats tussen het ICA-bestuur en de keynotespreker Jack Dangermond. Tijdens deze bijeenkomst werd het idee geboren om een kleine besloten bijeenkomst te organiseren waar kartografen samen met spelers uit andere disciplines die veel met kaarten werken de toekomst van het vak te laten bespreken.

Een besloten bijeenkomst is niet direct iets waar de ICA zich mee vereenzelvigt. Maar als je echt iets wilt bereiken kan soms een kleine (besloten) bijeenkomst weleens veel effectiever zijn dan een bijeenkomst met honderden deelnemers. Maar bij besloten duikt onmiddellijk de vraag op wie uit te nodigen? In zo'n proces spelen allerlei randvoorwaarden een rol, variërend van agenda's, interesse, locatie, financiën, organisatoren, teleurstelling, enzovoort. Ondanks dit hebben we toch een zeer interessant programma in elkaar gezet, al waren er natuurlijk klachten over de exclusiviteit van deze ICA-ESRI-relatie.

Kan zo'n exclusieve top ons vak beïnvloeden? Waarschijnlijk maar beperkt, want het beoogde bereik van de top dekt bij lange na niet alle aspecten van de kartografie. Drie prominente onderwerpen werden gekozen: gegevens, media en ontwerp. Gegevens omdat dat het momenteel niet het gebrek aan data is, maar eerder de overvloed ervan die voor problemen zorgt (het 'big data' paradigma). Media omdat kaarten overal gebruikt worden, en ontwerp omdat kaarten een verhaal te vertellen hebben, en dat ze dit goed moeten doen. Natuurlijk kunnen de drie onderwerpen niet los van elkaar gezien worden.

Met het doel in gedachten om met name inzichten van externe experts in te brengen werden de hoofdsprekers buiten de ICA-gemeenschap gezocht. Vanzelf moesten ze affiniteit met kaarten hebben, maar hen werd uitdrukkelijk verzocht om de kaart vanuit hun eigen perspectief te belichten. Iedere hoofdspreker werd ondersteund door twee kortere bijdragen, met opnieuw één van een buitenstaander en één vanuit onze kartografische wereld. De presentaties waren slechts een klein deel van het programma. Veel tijd was ingeruimd voor discussie in levendige 'breakout'-sessies opgezet op basis van de sleutelwoorden die de deelnemers naar aanleiding van de presentaties hadden opgegeven.

Via rapportagesessies werden alle meningen weer bij elkaar gebracht.

Een bijzondere ervaring voor mij, niet al te actief op sociale media, was het feit dat de gebeurtenis live werd gestreamd en getwitterd. Zoiets kan tot interessante situaties leiden. Het publiek van de stream hoort alleen de stem van de spreker en ziet de slides. Context van opmerkingen kan verloren gaan en op Twitter een eigen leven gaan leiden. Wat ook mis kan gaan, is dat de resultaten of afbeeldingen die je presenteert en die normaal in het besloten gezelschap van de zaal blijven, viraal gaan op het net, en uit context gebracht irritatie kunnen oproepen omdat bijvoorbeeld niet voldoende informatie over de rechten is gegeven. Nu realiseer ik me waarom politici altijd zo vaag zijn. Dat is veel veiliger. Aan de andere kant is het nieuws over een kartografische bijeenkomst waarschijnlijk nog nooit zo snel de wereld rond gegaan. In ieder geval sneller dan via deze column. De hier genoemde voorbeelden waren ook de reden dat de discussies en breakout-sessies niet gestreamd werden, zodat men zich toch enigszins onbezwaard kon voelen tijdens de discussies.

Hier een paar quotes van de bijeenkomst en van Twitter: "de toekomst van de kaart is divers - daar komen ze nooit uit", "een goede discussie om cartografie verder te brengen, en beter dan je zou verwachten van die gemeenschap", "een elite groepje", "we vergeten het genot van het kijken naar de kaart", en "een goed ontwerp is onzichtbaar".

De CartoSummit was opgezet als een eenmalige gebeurtenis. Het belangrijkste doel van de top was het bijbrengen van de kartografische gemeenschap met onder andere de vaak jonge slimme 'geocomputational big data visualizers'. Wij kunnen van hen leren, en zij hebben kunnen ervaren dat kartografen toch niet zo saai zijn als ze misschien voorheen dachten. Voor een meer inhoudelijk verslag van de top zie mijn presidential-blog op de ICA-website (icaci.org/presidents-blog-cartosummit-a-report/) en de summit-website (www.esri.com/events/cartographic-summit/) waar de streams zijn terug te kijken. Voor diverse meningen kijk op Twitter #cartosummit.

Prof. dr. Menno-Jan Kraak

*ITC International Institute of Geo-Information Science
and Earth Observation
Department of Geo-Information Processing
E-mail: kraak@itc.nl*

Menno-Jan Kraak

